

Копія

ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД міста КИЄВА

01051, м. Київ, вул. Болбочана Петра 8, корпус 1

УХВАЛА

про забезпечення адміністративного позову

14 травня 2019 року м. Київ **№ 640/7955/19**

Суддя Окружного адміністративного суду міста Києва Кузьменко А.І., розглянувши заяву Всеукраїнського галузевого об'єднання «Федерація роботодавців нафтогазової галузі» про забезпечення позову в адміністративній справі

за позовом	Всеукраїнського галузевого об'єднання «Федерація роботодавців нафтогазової галузі»
до	Кабінету Міністрів України
третя особа	Акціонерне товариство «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз Україна»
про	визнання протиправною та нечинною постанови від 06 березня 2019 року №226 в частині

ВСТАНОВИВ:

Всеукраїнське галузеве об'єднання «Федерація роботодавців нафтогазової галузі» (далі – позивач) звернулося до Окружного адміністративного суду міста Києва з позовом до Кабінету Міністрів України, третя особа - акціонерне товариство «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз Україна», в якому просить: визнати протиправною та нечинною постанову Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 «Деякі питання акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» в частині затвердження підпунктів 22, 23 пункту 47 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України»; зобов'язати Кабінет Міністрів України невідкладно опублікувати резолютивну частину рішення суду у виданнях, в яких було офіційно оприлюднено постанову Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 «Деякі питання акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», після набрання вказаним рішенням законної сили.

Разом із позовом Всеукраїнським галузевим об'єднанням «Федерація роботодавців нафтогазової галузі» подано заяву про забезпечення позову шляхом: зупинення дії постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 в частині затвердження підпункту 22 пункту 47 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», згідно з яким до виключної компетенції загальних зборів належить обрання та припинення повноважень голови і членів правління, а також в частині затвердження підпункту 23 пункту 47 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», згідно з яким до виключної компетенції загальних зборів належить прийняття рішення про відсторонення голови або члена правління від здійснення повноважень та обрання особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження голови правління; заборони Кабінету Міністрів України здійснювати реалізацію підпунктів 22, 23 пункту 47 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 «Деякі питання акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», а саме: обирати та припиняти повноваження голови і членів правління; приймати рішення про відсторонення голови або члена правління від здійснення повноважень та обирати особу, яка тимчасово здійснюватиме повноваження голови правління.

Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» Правління
М2 №1681/30-19 від 15.05.2019
арк. 4

Заява про забезпечення позову обґрунтована очевидною протиправністю підпунктів 22, 23 пункту 47 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 06 березня 2019 року №226 «Деякі питання акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», згідно яких акціонер акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» має право самостійно обирати та припиняти повноваження голови та членів правління, а також має право самостійно прийняти рішення про відсторонення голови або члена правління від здійснення повноважень та обрати особу, яка тимчасово здійснюватиме повноваження голови правління.

Додатково позивач вказує, що Кабінет Міністрів України відповідно до частини 2 статті 49 Закону України «Про акціонерні товариства» здійснює повноваження загальних зборів, передбачені статтею 33 названого Закону, якою, в свою чергу, заборонено загальним зборам товариств, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій належать державі, вирішувати питання, що належать до виключної компетенції наглядової ради.

Вказане, на думку позивача, свідчить про те, що Кабінет Міністрів України всупереч названих норм Закону України «Про акціонерні товариства» розширив свою компетенцію, взявши на себе повноваження, які належать наглядовій раді, в даному випадку акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України».

Також позивач вказує, що реалізація Кабінетом Міністрів України підпунктів 22, 23 пункту 47 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 06 березня 2019 року №226, якими фактично розширено повноваження Кабінету Міністрів України щодо порядку управління названим товариством безумовно вплине як на порядок управління таким товариством, так і на взаємовідносини органів управління товариства з трудовим колективом та, як наслідок, призведе до порушення конституційних прав позивача та трудового колективу акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України».

Розглянувши заяву Всеукраїнського галузевого об'єднання «Федерація роботодавців нафтогазової галузі» про забезпечення позову, Окружний адміністративний суд міста Києва вважає за необхідне зазначити наступне.

Відповідно до частини першої статті 150 Кодексу адміністративного судочинства України суд за заявою учасника справи або з власної ініціативи має право вжити визначені цією статтею заходи забезпечення позову.

Частиною другою статті 150 Кодексу адміністративного судочинства України передбачено, що забезпечення позову допускається як до пред'явлення позову, так і на будь-якій стадії розгляду справи, якщо невжиття таких заходів може істотно ускладнити чи унеможливити виконання рішення суду або ефективний захист або поновлення порушених чи оспорюваних прав або інтересів позивача, за захистом яких він звернувся або має намір звернутися до суду, або очевидними є ознаки протиправності рішення, дії чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень, та порушення прав, свобод або інтересів особи, яка звернулася до суду, таким рішенням, дією або бездіяльністю.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 151 Кодексу адміністративного судочинства України позов може бути забезпечено зупиненням дії індивідуального акта або нормативно-правового акта.

Згідно з частинами першою, четвертою, п'ятою та шостою статті 154 Кодексу адміністративного судочинства України заява про забезпечення позову розглядається судом, у провадженні якого перебуває справа або до якого має бути поданий позов, не пізніше двох днів з дня її надходження, без повідомлення учасників справи. Залежно від обставин справи суд може забезпечити позов повністю або частково. Про забезпечення позову або про відмову у забезпеченні позову суд постановляє ухвалу. В ухвалі про забезпечення позову суд зазначає вид забезпечення позову та підстави його обрання.

Отже, якщо існує очевидна небезпека заподіяння шкоди правам та інтересам позивача, або захист цих прав та інтересів стане неможливим чи для їх відновлення необхідно буде докласти значних зусиль та витрат, а також якщо очевидними є ознаки протиправності рішення, дії чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень, суд може

*316*5146851*1*2*

постановити ухвалу про вжиття заходів забезпечення адміністративного позову шляхом, зокрема, зупиненням дії індивідуального акта або нормативно-правового акта.

За своєю суттю інститут забезпечення позову в адміністративному судочинстві є інститутом попереднього судового захисту. Метою його запровадження є гарантування виконання рішення суду у випадку задоволення позову за існування очевидної небезпеки заподіяння шкоди правам, свободам та інтересам позивача до ухвалення рішення у справі.

Доведення наявності зазначених підстав або принаймні однієї з них, з точки зору процесуального закону, є необхідною передумовою для вжиття судом заходів до забезпечення позову у разі їх вжиття за заявою позивача.

Із наведеного випливає, що вирішуючи питання про вжиття заходів забезпечення позову суд має пересвідчитись, що надані докази та доводи позивача переконливо свідчать про наявність підстав для забезпечення позову.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» суди застосовують при розгляді справ Конвенцію та практику суду як джерело права.

Статтею 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод встановлено, що кожен, чиї права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження.

Одним з механізмів забезпечення ефективного юридичного захисту є передбачений національним законодавством України інститут вжиття заходів забезпечення позову.

Так, відповідно до пункту 3.1 Статуту Всеукраїнського галузевого об'єднання «Федерація роботодавців нафтогазової галузі» в редакції від 25 вересня 2018 року останнє має статус всеукраїнського об'єднання організацій роботодавців, створеного за галузевою ознакою, та здійснює свою діяльність на території України відповідно до законодавства України та цього Статуту.

Одночасно пунктом 4.1 Статуту Всеукраїнського галузевого об'єднання «Федерація роботодавців нафтогазової галузі» в редакції від 25 вересня 2018 року визначено, що основною метою діяльності Всеукраїнського галузевого об'єднання «Федерація роботодавців нафтогазової галузі» є представництво інтересів роботодавців, організацій роботодавців нафтогазової галузі в економічних, соціально-трудових та інших відносинах, захист їх законних прав і інтересів, а також координація та консолідація їх для досягнення позитивних результатів їхньої діяльності та посилення їх впливу на процеси формування соціально-економічної політики, вдосконалення соціально-трудових відносин та розвиту соціального партнерства.

Згідно з витягом з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, одним із членів Всеукраїнського галузевого об'єднання «Федерація роботодавців нафтогазової галузі» є Київська міська організація роботодавців нафтогазової галузі.

Відповідно до пункту 4.1 Статуту Київської міської організації роботодавців нафтогазової галузі в редакції від 23 липня 2018 року основною метою діяльності названої організації є представництво інтересів роботодавців, організацій роботодавців нафтогазової галузі в економічних, соціально-трудових та інших відносинах, захист їх законних прав і інтересів, а також координація та консолідація їх для досягнення позитивних результатів їхньої діяльності та посилення їх впливу на процеси формування соціально-економічної політики, вдосконалення соціально-трудових відносин та розвиту соціального партнерства.

Акціонерне товариство «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» є членом Київської міської організації роботодавців нафтогазової галузі, що підтверджується витягом з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Київської міської організації роботодавців нафтогазової галузі.

Отже, акціонерне товариство «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» є членом Всеукраїнського галузевого об'єднання «Федерація роботодавців нафтогазової галузі», яке відповідно до статті 18 Закону України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності», зокрема, здійснює представництво і захист прав

*316*5146851*1*2*

та інтересів своїх членів.

Так, постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 «Деякі питання акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» змінено тип публічного акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» з публічного на приватне та перейменовано його в акціонерне товариство «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» викладено в редакції, що додається.

Зокрема, підпунктами 22, 23 пункту 47 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 визначено, що до виключної компетенції загальних зборів належить: обрання та припинення повноважень голови і членів правління; прийняття рішення про відсторонення голови або члена правління від здійснення повноважень та обрання особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження голови правління.

Одночасно, пунктом 15 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 визначено, що засновником та єдиним акціонером Компанії є держава. Функції з управління корпоративними правами держави у статутному капіталі Компанії здійснює Кабінет Міністрів України.

Отже, на виконання згадуваних пунктів постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 останній реалізує визначені підпунктами 22, 23 пункту 47 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 повноваження як єдиний акціонер акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України».

При цьому, ймовірна протиправність постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 у вказаній частині підлягає дослідженню лише піж час вирішення справи.

У той же час, існує можливість реалізації на даний час (до вирішення справи по суті) оспорюваного акта та прийняття загальними зборами акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» рішень, передбачених підпунктами 22, 23 пункту 47 Статут акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226, що може призвести до порушення правових основ діяльності згадуваного товариства та, як наслідок може не лише ускладнити, а й унеможливити виконання рішення у даній справі у разі задоволення позову.

Оскільки згідно з частинами першою та другою статті 49 Закону України «Про акціонерні товариства» до товариства з одним акціонером не застосовуються положення статей 33 - 48 цього Закону щодо порядку скликання та проведення загальних зборів акціонерного товариства, а повноваження загальних зборів товариства, передбачені статтею 33 цього Закону та внутрішніми документами товариства, здійснюються акціонером одноосібно, Кабінет Міністрів України може в будь-який момент реалізувати повноваження, встановлені оспорюваними пунктами статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України».

У контексті з наведеним та позовними вимогами суд враховує те, що у відповідності до частини 4 статті 150 Кодексу адміністративного судочинства України подання позову, а також відкриття провадження в адміністративній справі не зупиняють дію оскаржуваного рішення суб'єкта владних повноважень, якщо суд не застосував відповідні заходи забезпечення позову.

На думку суду, невжиття заходів забезпечення позову може істотно ускладнити чи унеможливити виконання рішення суду та ефективний захист або поновлення порушених чи оспорюваних прав або інтересів позивача, за захистом яких він звернувся до суду.

Отже, з метою забезпечення існуючого правового становища до набрання судовим

*316*5146851*1*2*

рішенням у даній справі законної сили, суд вбачає наявними підстави для вжиття заходів забезпечення позову шляхом зупинення дії постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 в частині затвердження підпункту 22 пункту 47 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», згідно з яким до виключної компетенції загальних зборів належить обрання та припинення повноважень голови і членів правління, а також в частині затвердження підпункту 23 пункту 47 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», згідно з яким до виключної компетенції загальних зборів належить прийняття рішення про відсторонення голови або члена правління від здійснення повноважень та обрання особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження голови правління.

Разом з цим, заява про забезпечення позову в частині заборони Кабінету Міністрів України здійснювати реалізацію підпунктів 22, 23 пункту 47 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 «Деякі питання акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», а саме: обирати та припиняти повноваження голови і членів правління; приймати рішення про відсторонення голови або члена правління від здійснення повноважень та обирати особу, яка тимчасово здійснюватиме повноваження голови правління не підлягає задоволенню, оскільки зупинення дії згадуваних підпунктів пункту 47 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 «Деякі питання акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» виключає можливість реалізацію Кабінетом Міністрів України згадуваних норм Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 «Деякі питання акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України».

На переконання суду, вжиття відповідних заходів забезпечення адміністративного позову, обгрунтованість яких була встановлена вище, до вирішення спору по суті відповідають предмету заявленого позову, є співмірними, та, водночас, вжиття таких заходів не зумовлює фактичного вирішення спору по суті, оскільки вони спрямовані виключно на збереження існуючого становища.

Частиною 1 статті 156 Кодексу адміністративного судочинства України передбачено, що ухвала суду про забезпечення позову має відповідати вимогам до виконавчого документа, встановленим законом. Така ухвала підлягає негайному виконанню з дня її постановлення незалежно від її оскарження і відкриття виконавчого провадження.

На підставі вищевикладеного, керуючись статтями 150, 151, 153-155, 243, 248 Кодексу адміністративного судочинства України, Окружний адміністративний суд міста Києва, -

У Х В А Л И В:

1. Заяву Всеукраїнського галузевого об'єднання «Федерація роботодавців нафтогазової галузі» про вжиття заходів забезпечення позову задовольнити частково.
2. Зупинити дію постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №226 в частині затвердження підпункту 22 пункту 47 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», згідно з яким до виключної компетенції загальних зборів належить обрання та припинення повноважень голови і членів правління, а також в частині затвердження підпункту 23 пункту 47 Статуту акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», згідно з яким до виключної компетенції загальних зборів належить прийняття рішення про відсторонення голови або члена правління від здійснення повноважень та обрання особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження голови правління до набрання рішенням у даній справі законної сили.
3. В решті заяву залишити без задоволення.
4. Ухвала є виконавчим документом та підлягає негайному виконанню.

*316*5146851*1*2*

5. Строк пред'явлення ухвали до виконання – до 15 травня 2022 року.

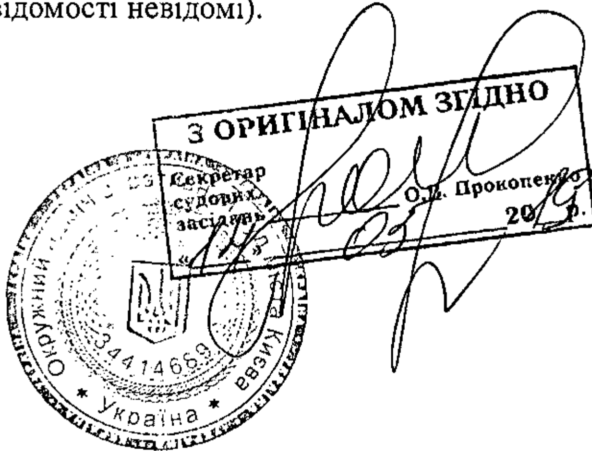
Ухвала набирає законної сили в порядку, встановленому частиною 1 статті 156 Кодексу адміністративного судочинства України.

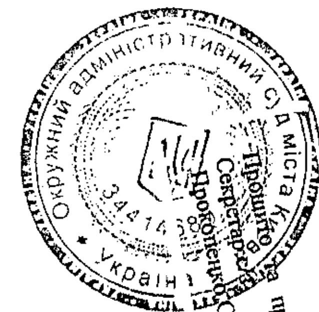
Відповідно до частини 8 статті 154 Кодексу адміністративного судочинства України ухвала про забезпечення адміністративного позову може бути оскаржена до суду апеляційної інстанції за правилами, встановленими статтями 293-297 Кодексу адміністративного судочинства України. Оскарження ухвали не зупиняє її виконання, а також не перешкоджає подальшому розгляду справи.

Стягувач: Всеукраїнське галузеве об'єднання «Федерація роботодавців нафтогазової галузі» (01033, місто Київ, вулиця Володимирська, будинок 97/37, код ЄДРПОУ 42373904)

Боржник: Кабінет Міністрів України (01008, місто Київ, вулиця Грушевського, будинок 12/2, інші відомості невідомі).

Суддя **А.І. Кузьменко**

*316*5146851*1*2*